

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมกลุ่มนักเรียนชายขอบ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนแม่สอด โรงเรียนแม่กุวิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ผู้วิจัย : นางสาวลาวัลย์ เกติมา

ปีการศึกษา : 2567

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางของการบริหารสถานศึกษา 2. สร้างและตรวจสอบรูปแบบ 3. ทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบ และ 4. ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางของการบริหารสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้และศึกษาผลการใช้รูปแบบ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสรุปข้อมูลรูปแบบ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบบันทึก การระดมสมอง แบบประเมินร่างรูปแบบ แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ แบบรายงานกระบวนการใช้รูปแบบ แบบประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ แบบประเมินความสามารถของนักเรียน แบบประเมินความสามารถ การจัดการเรียนรู้ของครู แบบบันทึกผลที่เกิดกับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียน และชุมชน แบบประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ และแบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้นำชุมชน มีความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในสังคมพหุวัฒนธรรมกลุ่มนักเรียนชายขอบ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนแม่สอด 2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษา มี 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ เหตุผลและความเป็นมา บริบทต่อการเปลี่ยนแปลงการบริหารสถานศึกษา ผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา และทรัพยากรในการบริหาร 2) กระบวนการ ได้แก่ การบริหารสถานศึกษาชายขอบ (DOKCARES) การเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมกลุ่มนักเรียนชายขอบ และการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนแม่สอด และ 3) ผลการดำเนินงาน ได้แก่ ประสิทธิภาพของรูปแบบ ความสามารถของนักเรียน ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู และผลที่เกิดกับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียน และชุมชน ซึ่งรูปแบบมีความถูกต้อง ครอบคลุม มีความเป็นไปได้และมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และคู่มือการใช้รูปแบบมีความถูกต้อง ครอบคลุม มีความเป็นประโยชน์ และมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความสามารถของนักเรียนจากการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู อยู่ในระดับมากที่สุด และ

ผลที่เกิดกับ 1) ด้านนักเรียน นักเรียนชายชอบได้รับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนแม่สอด มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของตนเอง 2) ด้านครูและครูและบุคลากรมีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทพหุวัฒนธรรมและเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนแม่สอด ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ และเกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนวิชาชีพครู 3) ด้านโรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่ยืดหยุ่น สอดคล้องกับบริบทของเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนแม่สอด มีอัตลักษณ์ที่ชัดเจนในฐานะโรงเรียนพหุวัฒนธรรม และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนชายแดน และ 4) ด้านชุมชนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับท้องถิ่นในเขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนแม่สอด ทำให้การพัฒนาเด็กและเยาวชนและการศึกษามีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ชายแดน 4. ผลการประเมินรูปแบบด้านความเป็นประโยชน์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน และความเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน และต่ำสุดได้แก่ ความเป็นประโยชน์ต่อชุมชน และผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประโยชน์ของรูปแบบที่เกิดขึ้นกับนักเรียนชายชอบในการเรียนรู้และการปรับตัวในสังคมพหุวัฒนธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชายชอบ เช่น การมีวินัย ความรับผิดชอบ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ประโยชน์ของรูปแบบที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนในการพัฒนาศักยภาพการจัดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลงานหรือรางวัลที่สะท้อนผลลัพธ์จากการดำเนินงานตามรูปแบบ และการได้รับความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของโรงเรียนจากผู้ปกครองและชุมชน และต่ำสุดได้แก่ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร

คำสำคัญ : รูปแบบ, สังคมพหุวัฒนธรรม, นักเรียนชายชอบ, เขตพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนแม่สอด

Abstract

Title : Model of School Administration for a Multicultural Society of Marginal Students Which Response to the Changes in Mae Sot Border Economic Development Zone Maekuwitthayakhom School under Tak Secondary Educational Service Are Office.

Researcher : Miss. Lawan Katima

Academic Year : 2024

The purposes of this research were 1) study the problems, the needs and the guidelines of school administration, 2) create and check the model, 3) try out and study model implementation and 4) evaluate the model of school administration.

The research was research and development methodology which divided into 4 steps. The first step was to study the problems, the needs and the guidelines of school administration. The second step was to create and check the model. The third step was to try out and study model implementation and the fourth step was to evaluate the model. The research instruments were model summary, structured interview, note, brain storming, draft evaluation form manual evaluation form, model process report, model efficiency form, students' abilities evaluation form, teachers' instruction evaluation form, outcome notes, model's utility evaluation form and satisfaction evaluation form. The data were analyzed using percentage, mean and standard deviation.

The results revealed that 1. Students, teachers, school boards and community leaders wanted to develop the model of school administration for multicultural society of marginal students' which response to the changes in Mae Set border economic development zone. 2. School Administration Model consisted of 3 components as follows: 1) Inputs, which were rationale and background, change context, administrative impact and administrative resource. 2) Processes which were marginal administration (DOKCARES), multicultural society promotion and educational management to response the change in Mar Sot border economic development zone and 3) Performances which were model efficiency, students' abilities, teachers' instructional management and the effects on students, teachers and educational persons, schools and community. The model had the accuracy and comprehensiveness, the possibility and the appropriateness at the highest levels. The manual of model implementation had the accuracy and comprehensiveness the utility and the appropriateness

at the highest levels. 3. The experiment of administration model was found that model efficiency was at the highest level. Students' abilities were at the highest levels. Teachers' teaching abilities were at the highest level. The effects on 1) students found that marginal students were developed their skills of learning careers and intercultural communication. Students could adapt' to change in Mae Sot border economic development zone Students had good attitude towards learning and be proud of own identity, 2) teachers and educational persons could design learning to be consistent with multicultural context and Mae Sot border economic development zone. Innovations and technologies were used for supporting learning. There was collaborative learning in professional learning community, 3) school found that the administrative system was flexible which be consistent with the context of Mae Sot border economic development zone. School had distinctive identity in multicultural school. School was the learning center of border community and 4) Community found that community participated in educational management seriously. There was the collaboration of school and community in Mae Sot border economic development zone so the development of students and education were consistent with living and changes in border area. 4. The evaluation of the model found that the utility was at the highest level. When considering each aspect, found that the utility towards teachers and the utility towards school. The lowest mean was the utility toward community. The satisfaction towards the model was at the highest level. When considering each aspect was found that the model could improve marginal students in learning and multicultural society and good manner of students at the highest levels, followed by the effects towards teachers' instructional abilities, students' achievement, rewards and parents' confidence for school's quality. The lowest level was supervision.

Keywords : Mode, multicultural society, marginal students, Mae Sot border economic development zone.